

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Бобринецький аграрний фаховий коледж ім. В. Порика
Білоцерківського НАУ»

*«Слово Кобзаря –
джерело невмирущого духу»*

Година поезії

*Будеш, батьку, панувати,
Поки живуть люди,
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть....*

Підготували: Чорна С.М. - викладач
Хрипко В.О. - бібліотекар

Мета: показати значимість постаті Кобзаря для всього людства; розвивати творчі здібності студентів; виховувати повагу і шану до великого поета України - Т. Г. Шевченка.

Обладнання: у центрі читальної зали портрет Т. Г. Шевченка, обрамлений вишитим рушником, віночок з різнокольоровими стрічками, виставка «Кобзарів» різних років видання, учнівські літературні газети та ілюстрації до творів, книги письменників про Великого Кобзаря, проектор, презентація «Життєва дорога Тараса Шевченка».

Кобзарю!

Знов до тебе я приходжу, бо ти для мене совість і закон.

Л. Костенко

Вступне слово бібліотекаря

Березень в Україні часто називають Шевченковим. І це не випадково : щороку навесні Великий Кобзар приходить до нас новим та неповторним. Тарас Григорович Шевченко - велика і невмируща слава українського народу. У його особі український народ ніби об'єднав найкращі сили й обрав співцем своєї історичної слави та гіркої долі, виразником власних сподівань і прагнень. Під думи народні налаштував свою ліру Кобзар, тому й оживало в його полум'яному слові все те, що таїлося в глибині душі народу. Як весна оновлює природу, так само поезія Великого Тараса оновлює наші душі, закликає бути чесними і милосердними, щиро любити свій народ, свою Україну.

Студент

*Шевченко - наш. Він для усіх століть,
Він - як Ісус Христос для України .
Візьміть його вогню, хоч крихітку візьміть,
І з цим вогнем виходьте із руїни.
І стане вам певніше на душі,
Засвітиться вона душею в храмі.
Його слова - освячені ножі,
Вони болять народові, як рани.*

Студент

*Шевченків біль. Він протинає нас.
І гнівом вибухає в кожнім слові.
І крізь віки іде сумний Тарас
Предтечею в терновому вінкові.
Щовесни, коли тануть сніги
І на рясті засяє веселка,
Повні сил і живої снаги
Ми вшановуєм пам'ять Шевченка.*

Студент

*Ти , Тарасе, сьогодні
Нас зібрав до купи.
І зійшлися у цій залі
Шевченка онуки.
Хліб і сіль тобі, Тарасе,
Сьогодні підносимо...
Вшанувати цю гостинність
Оплесками просимо.*

Підносимо хліб-сіль і кладемо біля портрету

Студент

*Ти зорею сяєш прийдешнім віку,
Сходиш хлібом на яр-рушнику
У розкриллі земних і заобрійних трас
Височієш над світом, великий Тарас.*

Ведуча

Так, саме навесні прийшов у світ цей геній людства, « щоб всіх од сну нас розбудить» . Усім вам відомо, що 9 березня 1814 року в с. Моринцях Звенигородського повіту Київської губернії (нині Черкащина) народився Тарас Григорович Шевченко. Родина була не з бідних : батько знав грамоту, чумакував, стельмахував. Усі день і ніч працювали, щоб і ненависну панщину відробити, і себе прогодувати.

Ведучий

Тарас був четвертою дитиною в сім'ї. Він виростав пустотливим, допитливим і мрійливим хлопцем. Хлопчику було лише 9 років, коли померла його мати. Через два роки не стало й батька. Життя Тараса, його братів і сестер стало нестерпним. Шевченко потрапив до сільської школи, де вчителем був дяк, «носити воду школярам». Він наймитував у дяка й одночасно вчився. Гірким було те навчання, гірким було його дитинство.

Студент

*В оцій землі лежить проста кріпачка,
Що їй вклоняється і наш суворий час.
Приходять всі. Та хто ще так заплаче,
Як плакав тут колись малий Тарас?
Світило сонце, та світило іншим,
Світило сонце - сироту пекло.
І западало зерном гнівних віршів
В дитяче серце страдницьке село.
Чи не відтоді сліз було замало?
Померла мати. З-за високих хмар,
Здавалося , лице її зринало,
Як із Тараса виростав маляр.*

Ведуча

Мандруючи Тарасовими шляхами, зупинимося в холодних казематах Петропавлівської фортеці, де утримували Шевченка до остаточного винесення вироку. За вікном - хоча примарна, але воля. На душі - пекучий біль і світлий сум, а в серці - віра у власну непохитність.

Ведучий

Десять довгих років життя поета забрала солдатчина, обшуки, знущання. А найголовніше - заборона писати й малювати - те, заради чого жив поет.

Студент

*Забрали олівця. Папір забрали.
Здається, уже гірше не бува.
Краще б на горло ви мене скарали!
А ви ж у мене вкрали всі слова...
Мовчати... Ні!... Це не моя стихія;
Боротись - так боротись. До кінця!
Терпіти буду. А мовчать - не вмю...
О, дайте хоч огризок олівця!*

Студент

*Дивився гнівно, зболено Тарас,
Проти царя пішов, проти цариці.
Не мертвих, а престольних на той час,
Хіба ж таке коли кому проститься?
Страждав Шевченко у неволі,
Та не скорився грізній долі.
Він і в кайданах на царя
Спалив обух вогнем пера!
Моя пречиста зоре, освіти
Казармову печаль хоч тимчасово.
Високістю своєю освяти
Моє трудне і страдне моє слово.*

Ведуча

Не схаменулася Шевченкова муза, яка вже привела його до цих казематів! Звідти, з-за ґрат, лине на батьківщину голос митця, сповнений болем і тугою. Ні, не особисте становище хвилювало поета невсипущими думками линув до України.

Ведучий

*Мов отче наш , повторюю для себе
Твої слова, що вийшли із-за ґрат.
Раніше ти до мене сходив з неба,
А нині завітав, неначе брат.*

Ведуча

*Лиха нам доля випала, Тарасе:
За слово - тіло вмурували в мур.
Тож хай слова живуть не для окраси,
Нехай живуть, мов колос після бур.*

Ведучий

Безперечно, Шевченко - духовний символ України, наш великий сучасник. До нових і нових поколінь він приходить разом із усвідомленням ними дійсності. Із дитячих літ, неначе святе писання, убираємо ми в душу його полум'яні пророчі рядки. Великий Кобзар і сьогодні незримо присутній у нашому житті, звертається до нас усіх зі своїми безсмертними думами

Ведучий

*В дні перемог і в дні поразок,
Щасливі дні і в дні сумні
Іду з дитинства до Тараса,
Несу думки свої земні.
Коли в душі моїй тривога,
Коли в душі пекельний щем,
Іду до нього, до живого
У всесвіт віршів і поем.
Крізь вітер злий карбую кроки
І чую серцем кожну мить,
"Реве та стогне Дніпр широкий",
Щоб розбудити всіх, хто спить.*

Звучить пісня «Реве та стогне Дніпр широкий»

Студент

*Вдивляючись в поетову судьбу
Із кожним роком глибше і пильніше,
Я думаю : а що, коли б він був
Всього лише художником, не більше?
Домалювався б і до нагород,*

*До визнання, бо ж хист мав величезний.
Але ж за ним стояв його народ.
Німі раби стояли за Шевченком.
За них сказав. За нас усіх сказав.
Сказав за всі прийдешні покоління.
Його свята апостольська сльоза
Пропалює чорнобильське каміння.
Якби мовчав... Та не гнівив...
Та малював... То мав би й нагороди...
То був би тільки дзеркалом доби,
А став душею рідного народу.*

Студент

*Заповів поет нам жити
«В сім'ї вольній, новій»,
А ще «волю окропити
Ворожою кров'ю»
Ми кайдани розірвали,
Та їх треба зняти.
Але й цього ще замало,
В повний зріст щоб стати.
Хай кожен з нас подумає собі:
«А що ж бо я зробив для України?
Чи я горю, страждаю в боротьбі,
Чи повзаю по-рабськи на колінах?
А що ж бо я? І відкіля мій рід?
Чи я не осквернив свого роду?»
Лице Тарасове на тій сумній зорі,
Яка зійшла з тривоги мого народу.*

Ведучий

Український народ свято вшановує пам'ять свого безсмертного пророка, поета. Кожного року ми відзначаємо Шевченківські дні. Линуть над світом вірші та пісні, написані Шевченком. А його величний образ постає у нових ліричних творах поетів. Звисока споглядає Тарас на свою Україну. Бо безсмертна слава народного поета – патріота.

Ведуча

*Ступаю там, де кожна порошина
Вогненний дух поета зберегла,
Де бронзою висвічує вершина
Крутого, планетарного чола.
Стоїть Шевченко на Чернечій-
До неба осяйне чоло.
Здушив сіряк широкі плечі -
Ніяк не вивільнить крило.*

Ведучий

*Зійди, наш Батьку, з п'єдесталу!
Розкрий народові вуста!
Його так довго розпинали,
Що не зійде ніяк з хреста.
Прости нас, Батьку, Світоче й Пророче,
До тебе йдем у щирім каятті,
Бо ми ж таки добра Україні хочем,
Бо неможливо жити у розбратті.*

Ведуча

*Пошли нам, Отче, мудрості й снаги,
А в душах світлі помисли нести.
Прости за все, Тарасе дорогий,
Пророче, Батьку, Світоче, прости!*

Ведучий

Свого національного поета Тараса Шевченка народ називає Генієм. У цей день ми промовляємо найкращі слова вдячності та намагаємося глибше розкрити його талант найвищого ступеня.

У чому ж феномен цього світового митця? Чому майже через півтора століття після його смерті твори, написані Великим Кобзарем, хвилюють, навчають, тривожать душі?

Ведуча

Актуальність Шевченка не в тому, що він порушив великі й вічні питання або дав нам відповідь на них. Кожне покоління має самостійно шукати відповіді на питання, поставлені часом.

Сьогодні ми повертаємось обличчям до загальнолюдських цінностей, а отже, й до Шевченка. Він приходять у наш день. Але ми повинні йти в його час. Лише так між нами і ним глибшатиме взаєморозуміння.

Студент

*Встань, поете, подивися
На поля просторі,
Колоситься там пшениця,
Наче синє море.
Україна твоя вільна
Вже панів немає,
І народ наш український сам шлях обирає.
І в сім'ї народів славних,
В сім'ї вольній новій
Тебе згадує, поете,
Незлим тихим словом!*

Ведучий

*З домовини, довіку ранимої,
Над владиками світу встаю.
І до вас промовляю, сини мої:
Не проспійть Україну мою.
І нарешті, ковтнувши свободи,
Не втішайтесь дарами в раю...
Я прошу тебе, рідний народі:
Не прости Україну мою.*

Ведуча

*Браття-українці, станьмо на коліна
І благаймо щиро Спаса-Бога сина.
Україні просім волю, всім народам – добру долю
І спокій на землі.
Всі будем молитись і Бога просити,
Щоб мир в Україні настав,
Щоби Україна не бачила крові
І ворог її не топтав...*

Духовний гімн «Божже Великий, єдиний...»